

Консультація

Організація

інклюзивного навчання

в ЗЗСО

**КУ ІРЦ Дружківської
міської ради
2025**

Нормативно-правова база

Організація інклюзивного навчання в ЗЗСО здійснюється відповідно до документів:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про повну загальну середню освіту»;
- «Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (Постанова КМУ від 15.09. 2021 р. № 957 (із змінами) – на порталі Верховної ради України;
- Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти (Наказ МОНУ від 08.06.2018 № 609);
- Типовий перелік допоміжних засобів для навчання осіб з ООП, які навчаються в закладах освіти (Наказ МОНУ від 23.04.2018 № 414, із змінами)
- Методичні рекомендації «Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами» (розроблені Державною установою «Український інститут розвитку освіти»);
- Рекомендації МОНУ щодо особливостей організації освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році.

Програма навчання

- ✓ Діти інклюзивного класу, в тому числі діти з особливими освітніми потребами (ООП), навчаються за освітньою програмою закладу освіти;
- ✓ Індивідуальна освітня траєкторія учня передбачає адаптації та/або модифікації окремих навчальних предметів (прописано у висновку ІРЦ); ;
- ✓ Для дітей з ООП освітня програма доповнена корекційно-розвитковим складником відповідно рівня підтримки (прописано у висновку ІРЦ);
- ✓ Неправомірним є навчання дитини з ООП за програмою спеціального закладу освіти. Типові освітні програми для спеціальних закладів освіти можуть бути лише ресурсом для здійснення адаптації та/або модифікації освітньої програми до потреб дітей з ООП.

РІВНІ
підтримки в освітньому процесі у закладах загальної середньої освіти

Рівні надання підтримки	Критерії визначення	Умови забезпечення підтримки	Фінансове забезпечення	Механізм отримання підтримки в освітньому процесі	Індивідуальна освітня траєкторія, механізм її реалізації	Забезпечення допоміжними засобами для навчання	Облаштування освітнього середовища	Проведення поточного, семестрового та річного оцінювання та/або державної
Третій рівень	(надається учням, які мають труднощі III ступеня прояву (труднощі помірного ступеня прояву)	наявність бар'єрів (відповідно до різних сфер розвитку), що перешкоджають успішному функціонуванню (навчанню/ взаємодії/ ігровій діяльності/ мобільності) в закладі освіти потреба у: - здійсненні комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи в інклюзивно-ресурсному центрі;	створюється інклюзивний клас підтримка надається за умови наявності висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи передбачається: - консультації учасників освітнього процесу з фахівцями команди психолого-педагогічного супроводу із залученням до неї представника	підтримка в освітньому процесі надається на підставі заяви одного з батьків (інших законних представників) учня та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром заклад освіти за рішенням команди психолого-педагогічного супроводу із залученням до неї представника	необхідно розробити та виконати індивідуальну програму розвитку та індивідуальний навчальний план (за наявності) учня передбачається: - адаптація змісту навчання; - методична підтримка педагогічних працівників закладу освіти - консультації учасників освітнього процесу з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, зокрема педагогічними працівниками закладів спеціальної освіти;	адаптація підручників для закладів загальної середньої освіти та навчальних матеріалів (у тому числі надрукованих шрифтом Брайля або збільшеним шрифтом); додаткові матеріали для опанування освітньої програми; спеціальне обладнання, допоміжні засоби для навчання відповідно до визначених потреб	забезпечується на основі загальних критеріїв оцінювання з урахуванням індивідуального навчального плану (за наявності) та можливості адаптації умов проведення процедури оцінювання з урахуванням особливих освітніх потреб учня; під час проведення оцінювання враховуються адаптація процедури оцінювання за часом та змістом (наприклад, збільшення часу на	

Адаптація навчальної програми (II, III рівні підтримки)

Зміст та результат
навчання відповідає
рівню знань та
навичок, що
отримує весь клас

Змінюються
способи подання
інформації та
вивчення
предмету

- поділ завдань на кілька, простіших за змістом або покрокових;
- зменшення тривалості виконання завдання або їхньої кількості за умови збереження рівня складності;
- частіші повторення, спрощені інструкції до виконання

Модифікація навчальної програми (IV, V рівні підтримки)

Зміна змісту
предмету, програми,
способів подання
інформації,
результатів навчання

Спрощення,
виключення чи
ущільнення змісту
навчальної
програми

- скорочення обсягу матеріалу, що вивчається на уроці;
- зменшення кількості тем з однієї чи кількох дисциплін;
- зниження складності завдання;
- повторення, спрощення інструкцій, алгоритмів дії

Приклад з висновку

Потреби в адаптації, модифікації програм навчальних предметів, допоміжних засобів для навчання та в розумному пристосуванні (у разі потреби)

Назва	Потреби	Рекомендації
Адаптація	Адаптація змісту навчання	Адаптація прийомів, способів, технологій, навчальних стратегій, оцінювання
	Адаптація навчальних матеріалів	Використання карток-підказок, карток-інструкцій; спрощення інструкції до завдання у відповідності до словника дитини; додаткова візуалізація завдань; скорочення обсягу завдань при збереженні рівня його складності; подання матеріалу, враховуючи працездатність дитини; надання допомоги дитині у включенні в активну взаємодію з дітьми та дорослими (створення мотивації, ситуації, що потребує висловлення власних бажань); залучення нетипових методик – комп'ютерних програм, візуалізаційних карток, предметів, аудіо- та відеороликів тощо
Модифікація	-	-
Допоміжні засоби для навчання	Матеріали для розвитку лексико-граматичного боку мов-	Демонстраційний матеріал; дидактичні та методичні матеріали; іграшки з розвитку дихальних функцій; ланковані таблиці для формування та по-

Склад команди психолого-педагогічного супроводу

 ПОСТІЙНІ УЧАСНИКИ	 ЗАЛУЧЕНІ ФАХІВЦІ
➤ Директор або заступник директора з навчально-виховної роботи ➤ Вчитель початкових класів (класний керівник) ➤ Вчителі-предметники ➤ Асистент вчителя ➤ Практичний психолог ➤ Соціальний педагог ➤ Вчитель-дефектолог (з урахуванням освітніх потреб дитини з ООП) ➤ Вчитель-реабілітолог ➤ Батьки дитини ➤ Фахівець ІРЦ	➤ Медичний працівник школи ➤ Лікар ➤ Асистент дитини ➤ Спеціалісти системи соціального захисту населення ➤ Спеціалісти служби у справах дітей

Активация Windows

Перейдіть до розділу "Налаштування", щоб активувати Windows

Обов'язки учасників команди супроводу (відповідно до Положення про КППС закладу освіти)

Учасник	Обов'язки
Адміністрація навчального закладу (Директор/завідувач, заступник директора з навчально-виховної роботи/виховател-методист дошкільного навчального закладу)	- організація роботи ППК; - формування складу учасників з розробки ІПР; - формування складу дітей, які потребують первинної оцінки розвитку; - призначення відповідальної особи по координації розробки ІПР; - контроль виконання висновку інклюзивно-ресурсного центру; - залучення фахівців для надання психолого-педагогічної допомоги дітям з ООП; - забезпечення розгляду та затвердження ІПР педагогічною радою, а також наказом керівника; - оцінка діяльності педагогічних працівників, залучених до реалізації ІПР; - залучення батьків (законних представників), дітей до розробки ІПР; - моніторинг виконання ІПР; - моніторинг виконання умов переводу дитини з ООП в наступний клас; - контроль за виконанням завдань ППК.

Вчитель початкових класів/ класний керівник	- забезпечення навчально-виховного процесу дитини з ООП; - виконання ролі координатора в процесі розробки ІПР та у визначенні кінцевих цілей навчання; - інформування учасників ППК про результати педагогічної оцінки дитини, її сильні сторони та потреби; - надання рекомендацій педагогічним працівникам щодо технологій, що показали ефективність в навчально-виховному процесі дитини; - контроль за наданням психолого-педагогічної допомоги дитині з ООП, згідно з ІПР; - визначення спільно з педагогічними працівниками рівня досягнення кінцевих цілей навчання, передбачених ІПР, на початку кожного півріччя; - створення належної моральної атмосфери взаємини в класі (вчитель/виховател-дитина, дитина-дитина і т.д.); - консультування батьків (законних представників) про стан засвоєння навчальної програми дитиною з ООП
--	--

Асистент вчителя

► - забезпечує **особистісно орієнтоване** спрямування навчально-виховного процесу (забезпечує соціально-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами)

разом із вчителем класу виконує навчальні, виховні, соціально-адаптаційні заходи

допомагає дитині у виконанні навчальних завдань

у складі групи фахівців бере участь у розробленні та виконанні ІПР дитини

адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дитини з ООП

Практичний психолог

- надання психологічної допомоги дитині з ООП;
- виявлення дітей, у яких виникають труднощі у навчанні, спілкуванні та взаємодії з оточуючими, визначення причин цих труднощів;
- інформування учасників ППК про результати оцінки когнітивної та емоційно-вольової сфери дитини, сильні сторони та потреби дитини;
- надання рекомендацій та консультативно-методичної допомоги педагогічним працівникам навчального закладу у роботі з дитиною з ООП;
- підготовка звіту про результати надання психологічної допомоги дитині з зазначення динаміки її розвитку;
- створення позитивного мікроклімату в колективі, проведення заходів, спрямованих на попередження у шкільному оточенні, формування дружнього та неупередженого ставлення до дитини з ООП.

Завдання асистента вчителя в умовах дистанційного навчання

У процесі підготовки до заняття:

1. Спільно з вчителем підготуватись до дистанційного заняття.
2. Узгодити з вчителем роботу під час дистанційного заняття.
3. Підготувати індивідуальні завдання для дитини, які визначає вчитель. Адаптувати навчальні матеріали, враховуючи можливості дитини.
4. Допомогти дитині та/або батькам дитини опанувати електронні платформи.
5. Проконсультувати дитину та/або батьків дитини щодо користування комп'ютером і гаджетами та організації місця для навчання.

Під час заняття:

1. Брати участь у дистанційних заняттях та допомагати вчителю.
2. Допомогати вчителю у роботі з учнями класу, які потребують індивідуального підходу чи додаткових пояснень.

Поза уроками:

1. За потреби поза часом уроку, надавати додаткові пояснення, виконувати разом з дитиною домашні завдання, які були їй незрозумілі.
2. Моніторити досягнення поставлених в ІПР цілей навчання, завдань на період дії ІПР, забезпечення визначених потреб тощо.
3. Координувати дистанційне навчання з батьками дитини.

Вітання Windows
Перейдіть до розділу "Налаштування", щоб налаштувати Windows.

ДОКУМЕНТАЦІЯ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ

(рекомендована)

- ✓ **І П Р**
- ✓ **Журнал спостереження розвитку учня**
- ✓ **Журнал обліку роботи асистента**
- ✓ **План уроку**
- ✓ **Портфоліо учня**

ІНДИВІДУАЛЬНА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ особи з ООП

Протоколи засідань КППС та ІПР

(відповідно Порядку організації інклюзивного навчання)

{Додаток 1 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 483 від 26.04.2022](#), [№ 979 від 30.08.2022](#)}

Додаток 2
до Порядку

ПРОТОКОЛ
оцінки потреби учня в наданні підтримки у закладі освіти

Додаток 3
до Порядку

Індивідуальна програма розвитку

{Додаток 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 979 від 30.08.2022](#)}

- Індивідуальна програма розвитку (ІПР) складається за формою, визначеною **додатком 3** до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти (зі змінами).
- ІПР розробляє команда психолого-педагогічного супроводу (КППС) для кожного здобувача освіти, який потребує підтримки в освітньому процесі протягом двох тижнів з початку навчання. За цей час варто зібрати повну інформацію про дитину за допомогою спостережень за нею у школі, спілкування з батьками та шляхом опрацювання висновку ІРЦ.
- ІПР підписується всіма членами команди, одним з батьків (іншим законним представником) учня та затверджується керівником закладу освіти.
- КППС переглядає ІПР з метою її коригування та визначення прогресу розвитку дитини 2 рази на рік (у разі потреби частіше).

ІНДИВІДУАЛЬНА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ

1. Період виконання _____

2. Загальні відомості про учня:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) _____

дата народження _____

повне найменування закладу загальної середньої освіти, в якому навчається учень

рік навчання _____

клас навчання _____

контактні номери телефонів батьків (інших законних представників) для термінового зв'язку _____

3. Індивідуальні особливості розвитку учня:

Наявний рівень знань і вмінь і навичок учня (компетенції)	Опис освітніх труднощів учня, виявлених у закладі освіти	Потреби
Знає	інтелектуальні труднощі	працювати над
Вміє	функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві) труднощі	розвивати
Володіє	фізичні труднощі	формувати
Розуміє	навчальні труднощі	вчити
Здатний		
Засвоїв		
Застосовує (самостійно, з підказками)		

З висновку ІРЦ

Розділ 5 висновку ІРЦ

5. Напрями оцінки

Оцінка фізичного розвитку особи

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
Статура правильна; параметри ваги та росту відповідають віку; порушень постави не спостерігається; пересувається впевнено; може ходити та бігати зі зміною темпу, напрямку, спиною вперед, з зупинками за сигналом; стрибає на одній нозі на місці та на двох ногах з просуванням вперед; кидає та ловить м'яч двома руками, кидає м'яч у ціль; навички самообслуговування сформовані згідно віку; дрібна	Подальший всебічний гармонійний фізичний розвиток; профілактика порушень постави; зміцнення м'язової системи; збільшення опірності організму до зовнішніх факторів; оптимальний руховий режим; тренування вестибулярного апарату; розвиток узгодженості рухових дій, здатності до одночасних рухів; розвиток здатності зберігати рівновагу в статичних положеннях і в русі	Заняття фізичною культурою згідно віку; збільшення рівня рухової активності та амплітуди рухів; загартовування, плавання; прикладні вправи; застосування вправ для розвитку координаційних здібностей, спритності, точності виконання фізичних вправ; тренування уваги та пам'яті при виконанні фізичних вправ та завдань

Оцінка когнітивної сфери

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
Сприйняття цілісне, структурне та усвідомлене; розрізняє колір, форму та розмір предметів; концентрація, розподіл та переключення уваги достатні, але швидкість уповільнена; короткочасна пам'ять достатня; словесна, опосередкована пам'ять недостатньо розвинена, використовує прості способи запам'ятовування та механічне заучування; самостійно і правильно встановлює прості логічні зв'язки, виконує прості класифікації, узагальнення; вміє оперувати	Розвиток зорового та слухового сприйняття і організації, навичок обробки візуальної та послідовної інформації; розвиток пам'яті та властивостей уваги; удосконалення мисленнєвих операцій таких як аналіз, синтез, класифікація та узагальнення; розвиток навичок просторового мислення; інтелектуальні труднощі (передумов інтелекту) легкого ступеня прояву	Розвиток властивостей уваги; розвиток пам'яті, запам'ятовування і збереження абстрактного матеріалу; розвиток просторового уявлення та просторового орієнтування; удосконалення вміння аналізувати різні явища і події, зіставляти їх, узагальнювати, встановлювати логічні відносини, виявляти закономірності та робити висновки з наявних фактів; розвиток вміння маніпулювати правилами, формулювати та оцінювати свої міркування

Оцінка мовленнєвого розвитку

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
Спілкується фразовим мовленням; відповідає переважно одним словом, простою фразою; недостатній розвиток фонематичного слуху та артикуляційної моторики; звуковимова порушена: [ш], [ж] - губно-зубний сигматизм, [ш]-[с'], [ч]-[ц',с'] - дефект пом'якшення, сонори [р], [р'] - на етапі автоматизації, [л] - замінює на [в]; спостерігаються аграматизми, складова структура слів порушена (бумукита-полуниця, скорорідка, вирогад); прийоми словозміни та словотворення потребують ро-	Розширення словникового запасу; постановка звуків з їхньою подальшою автоматизацією і (за необхідності) - диференціацією сонорних звуків [р], [р'], [л], постановка, автоматизація, диференціація шиплячих звуків; корекція губно-зубного сигматизму, дефекту пом'якшення; розвиток фонетико-фонематичних процесів з опорою на слуховий, слухозоровий та тактильний контроль і самоконтроль; розвиток складової структури слова; розвиток вміння правильного вживання граматичних форм рідної мови	Регулярне проведення артикуляційної гімнастики (вправи для розвитку рухливості органів артикуляції); виправлення порушень звуковимови; розвиток мовленнєвого дихання (вправи «Кулька», «Вітерець», «Зажени м'яч у ворота», «Прокоти олівець»); проводити поетапну роботу з корекції складової структури слова; розвиток усного та писемного мовлення за допомогою наочного матеріалу; розвиток навичок переказу прослуханого чи прочитаного із подальшим переказом за допомогою навідних

Оцінка освітньої діяльності

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
Визначає пори року, дні тижня, місяць з допомогою; приклади і задачі самостійно не розв'язує, потребує допомоги; читає цілим словом, частково розуміє зміст прочитаного; спостерігається недостатній рівень сформованості навички поділу речення на слова при письмі, під час написання речення не відокремлює слова одне від одного	Розвиток знань про навколишній світ (знання послідовності місяців, пор року, днів тижня; різниці між дикими та домашніми тваринами; фруктами та овочами; видами транспорту тощо); розвиток математичних знань та вмінь; розвиток вміння писати під диктовку; розвиток мовленнєвого аналізу і просторового орієнтування на рядку; розвиток вміння переказувати прочитане; розвиток дрібної моторики; має навчальні труднощі помірного ступеня прояву	Широке використання у процесі навчання наочності; акцентування уваги на розвитку спостережливості, формування навичок і вмінь самостійно оволодівати знаннями та користуватись ними; у процесі виконання практичних завдань додатково пояснювати навчальний матеріал, надавати можливість виконувати завдання у повільнішому темпі, ставити додаткові запитання з метою глибшого розкриття змісту завдання, наводити вже відомі дитині приклади; постійна повторюваність у

4. Рекомендації щодо організації освітнього процесу особи з особливими освітніми потребами (зазначити необхідне):

1) рекомендований рівень підтримки:

- ☐ перший рівень підтримки;
- ☐ другий рівень підтримки;
- ☐ третій рівень підтримки;
- ☐ четвертий рівень підтримки;
- ☐ п'ятий рівень підтримки;

З висновку ІРЦ

**9. Рекомендований рівень
підтримки в закладі освіти
3 рівень**

2) адаптація та модифікація освітнього середовища:

Назва адаптації/модифікації	Так/ні	Примітка
Пристосування середовища: доступність освітлення рівень шуму потреба в усамітненні, його періодичність та місце (ресурсна кімната, медіатека тощо) Психолого-педагогічна адаптація: використання візуального розкладу збільшення часу на виконання завдань збільшення обсягу допомоги (навідне питання, демонстрація зразка, нагадування тощо) руховий режим використання заохочень використання засобів для концентрації уваги інше Адаптація навчального матеріалу: картки-підказки, картки-інструкції Засоби альтернативної комунікації інше Модифікація: скорочення змісту навчального предмета зниження вимог для виконання завдань інше		

3 висновку ІРЦ

Потреби в адаптації, модифікації програм навчальних предметів, допоміжних засобів для навчання та в розумному пристосуванні (у разі потреби)

Назва	Потреби	Рекомендації
<u>Адаптація</u>	<u>Адаптація змісту навчання</u> <u>Адаптація навчальних матеріалів</u>	<u>Адаптація прийомів, способів, технологій, навчальних стратегій, оцінювання</u> Використання карток-підказок, карток-інструкцій; <u>спрощення інструкцій до завдання у відповідності до словника дитини; додаткова візуалізація завдань; скорочення обсягу завдань при збереженні рівня його складності; подання матеріалу, враховуючи працездатність дитини; надання допомоги дитині у включенні в активну взаємодію з дітьми та дорослими (створення мотивації, ситуації, що потребує висловлення власних бажань); залучення нетипових методик – комп'ютерних програм, візуалізаційних карток, предметів, аудіо- та відеороликів тощо</u>
<u>Модифікація</u>	-	-
<u>Допоміжні засоби для навчання</u>	<u>Матеріали для розвитку лексико-граматичного боку мов.</u>	<u>Демонстраційний матеріал; дидактичні та методичні матеріали; іграшки з розвитку дихальних функцій; друковані таблиці для формування та ро.</u>

3) потреба у використанні:

- ☐ жестової мови та/або залученні перекладача жестової мови;
- ☐ шрифту Брайля;

4) потреба в додаткових заняттях з:

- ☐ так
- ☐ ні

5) потреба в консультації з:

- ☐ фахівцями інклюзивно-ресурсного центру;
- ☐ фахівцями спеціальних закладів освіти;
- ☐ іншими фахівцями _____

6) наявність індивідуального навчального плану:

- ☐ так
- ☐ ні.

З висновку ІРЦ

**Індивідуальний навчальний
план:**

так ☐ ні ☒

У разі потреби в індивідуальному навчальному плані зазначити навчальні предмети (інтегровані курси), які потребують адаптації чи модифікації, та відповідального за розроблення індивідуального навчального плану педагогічного працівника:

Навчальний предмет (інтегрований курс)	Адаптація чи модифікація	Відповідальний педагогічний працівник
---	-----------------------------	--

5. Додаткові психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (заняття):

Найменування заняття (послуги)	Фахівець, який проводить заняття (надає послугу)	Місце проведення	Розклад занять
-----------------------------------	---	---------------------	-------------------

З висновку ІРЦ

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги			
Види послуг	Напрямок	Період/обсяг	Спеціаліст
Заняття з практичним психологом	Розвиток когнітивної сфери	Навчальний рік - 2 години на тиждень	Практичний психолог
Заняття з вчителем-логопедом	Корекція звуковимови, складової структури слова; розвиток фонематичних процесів, навичок словозміни та словотворення, лексико-граматичної будови мовлення, зв'язного мовлення; розширення словникового запасу, розвиток навичок читання та письма	Навчальний рік - 2 години на тиждень	Вчитель-логопед

6. Навчання:

☐ за розкладом класу;

☐ за адаптованим розкладом, з відвідуванням окремих уроків за індивідуальним розкладом відповідно до індивідуального навчального плану, зазначити які:

Немає потреби

7. Забезпечення асистента учня (учениці):

1) потреба в асистенті учня (учениці) (супроводі під час інклюзивного навчання):

☐ так

☐ ні;

2) асистентом учня (учениці) є:

☐ батьки: _____

☐ інші законні представники _____

☐ уповноважена батьками особа _____

(зазначити прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) та контактні дані)

☐ соціальний робітник

(зазначити прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) та контактні дані)

8. Забезпечення допоміжними засобами навчання:

1) потреба у підручниках:

- ☐ підручники для закладів загальної середньої освіти та матеріали;
- ☐ адаптація підручників для закладів загальної середньої освіти та матеріалів;
- ☐ підручники для осіб з особливими освітніми потребами та матеріали.

2) допоміжні засоби для навчання:

- ☐ так
- ☐ ні.

Зазначити перелік засобів для навчання, які потребує учень (учениця):

З висновку ІРЦ

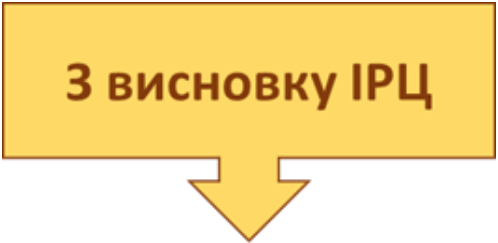
**Відповідно до наказу МОНУ
№414 від 11.04.2018р.
(із змінами)**

Допоміжні засоби для навчання	Матеріали для розвитку лексико-граматичного боку мовлення; матеріали для розвитку мовлення, фонетико-фонематичного слуху	Демонстраційний матеріал; дидактичні та методичні матеріали; іграшки з розвитку дихальних функцій; друковані таблиці для формування та розвитку мовлення; альбоми для розвитку мовлення; дидактичні матеріали для розвитку логічного мислення; друковані картки з ілюстраціями для формування граматичного ладу мовлення; забезпечення підготовки та розвитку навичок роботи з навчальними матеріалами (картки із завданнями, таблиці, пазли, робочі зошити); навички використання різних концепцій
-------------------------------	--	---

9. Потреба в розумному пристосуванні:

☐ так, зазначити яка:

☐ ні.

Розумне пристосування	Використання матеріалів в альтернативних формах (картки з завданнями, таблиці, схеми); надання дитині додаткового часу під час складання самостійних чи контрольних робіт, додатковий час на розв'язання ситуаційних завдань	Забезпечення ефективного залучення дитини до навчання, забезпечення її прогресу і розвитку
-----------------------	--	--

10. Особливості проведення оцінювання:

- ☐ адаптації проведення оцінювання за часом та змістом, зокрема: збільшення часу на виконання завдань; зменшення кількості завдань; використання зручних форм роботи (тести, усні опитування, аудіозавдання тощо) відповідно до потреб;
- ☐ використання доступних форм викладу інформації для оцінювання (шрифту Брайля, письмових чи усних завдань тощо);
- ☐ використання окремих карток з завданнями чи адаптованих матеріалів під час оцінювання;
 - ☐ адаптація завдань для оцінювання до особливостей сприйняття інформації (уникнення графічних завдань для осіб з порушенням зору, уникнення або створення комфортних умов для усних опитувань для осіб, які цього потребують, тощо);
 - ☐ інше (зазначити що) _____

11. Потреба у продовженні строків навчання:

☐ так

☐ ні.

12. Додаткові напрями роботи:

За сферами розвитку	Ціль	Очікувані результати, яких планується досягнути	Рівень досягнутих результатів (заповнюється після виконання індивідуальної програми розвитку)
---------------------	------	---	---

Розвиток інтелектуальної сфери

Розвиток сенсорної, моторної

Розвиток мовленнєвої сфери

Розвиток фізичних здібностей

Розвиток емоційно-вольової сфери

Розвиток соціальної сфери

Подолання навчальних труднощів

Інші

Заповнюють фахівці КРЗ

13. Члени команди психолого-педагогічного супроводу, які складали індивідуальну програму розвитку:

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)	Посада	Підпис
---	--------	--------

Індивідуальну програму розвитку погоджено одним з батьків (іншим законним представником) учня:

(зазначити прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) одного з батьків
(іншого законного представника) учня)

підпис _____ дата _____